

Kraszna

2001. JANU"R VI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

„Mesterségem, te gyönyörű!” Nemes Nagy Ágnes költészetéről

„Mert verset írni nehéz. Nehéz, keserves küzdelem, hogy az ember azt írja, amit gondol. Csak azt és éppen azt... A fél életemet azzal töltöm, hogy értelmezek, tömörítetek és lefaragok... elhagyom a fölöslegeseket.” – vallja magáról a kevés, de annál keményebb szavú költőnő. „Objektív líra” az övé: a tárgyak, lények, elemek, növények és madarak költészetének, látomásainak leggyakoribb tárgyai: „Csak a növény a tiszta egyedül, / Nem ismer kategóriát. / S a bűnös széndioxidot / éjszaka mégis ő cseréli át” – írja Széndioxid című versében.

1922. január 3-án született Budapesten. Nem szívesen beszélt magáról. Csaknem 60 éves koráig tartotta: „Émelyedem magam kibontani / Be jó is annak, aki spontán” (Őszinteség). Ősei Erdélyből származnak, jórészt ügyvédek, református papok, mérnökök, vidéki értelmiségiek. Halmiban (Ugocsa megye) az ügyvéd nagyapának földje, szőlője is volt. nagy utazóként bejárta Dániát, Jeruzsálemet, Angliát, sőt felkereste Egyiptomot is. A még kamaszkorú unoka az ő egyik könyvéből ismerkedik az egyiptomi történelem és kultúra nagyjaival. Évtizedek múlva ennek eredményeként születik meg költészetének egyik csúcsteljesítménye, az Ekhnáton-versciklus.

Nemes Nagy Ágnes szülei Nemes Nagy Mihály és Nagy Jolán unokatestvérek voltak. Az első világháború utáni megszálló csapatok elől,

még lányuk születése előtt menekültek a fővárosba. Mindenüket elvesztették, hosszabb ideig egy vagonban laktak. Ágnes és húga, Éva

Budapesten nőtt fel, de soha nem érezték itt otthon magukat: „bűnös város” maradt az ő számukra. Végül az apának sikerült munkát találnia. Jólkereső jogászként kényelmes, jómódú polgárookra jellemző lakást rendezett be családjának. Az anya szerette a zenét, az irodalmat, verseket írt, porcelánt festett. A családban mindenki zenélt, csak Ágnes nem. Lakásukat komornak, „bamának és túlszűfoltnak” látta, légkörét sötétnek és súlyosnak. Felszabadulást csak a Nyírségben, egy vadász-tanyán érez, ahol nagybátyja a grófi birtok erdőmérnöke. Ide kötődik első „verse” is, négyéves lehetett, még írni sem tudott: „A büszke tehén a réten állt, csak állt.” Érett fejjel derűsen vallotta, hogy már abban benne volt ars poeticája: „Az egyik konkrétához tapadás, a másik pedig az elvontsághoz húzó hajlam.”

Pusztateremen szereti meg a természetet. „Rejttség, védettség és valami nagy panoráma” volt ez a kicsi lány számára. „S e kettős, egymást tükröző világban / megindulok, mint földmérő az égen, / s pontos barázdán igazítom lábam, / a nyíri tájat csillagokba lépem” – írja később Kettős világban című versében.

Csiszár Júlia

(folytatás az 5. oldalon)

Emlékműavatás Rátonban

Karácsony küszöbén, advent utolsó óráiban került sor Rátonban a két világháborúban elesett halottak tiszteletére emelt emlékmű felavatására. Két vesztes, fájó sebeket okozó világháború hősi halottaira emlékezett a falu apraja-nagyja december 23-án, Viktória - Győző napján.

Több évtizedes hiábavaló várakozás után jöttek a reménytelen belenyugvás évtizedei, csendes tűnődés az értelmetlen öldöklésről, családi megemlékezés ünnepi alkalmakkor azokról, akik a család szerető kötelékéből kiszakítva szenvedték végig a háború gyötrelmeit és lettek annak védtelen áldozatai.

A tíz éve megélt fordulattal mód nyílt immár nyilvánosan is megemlékezni az elesettekről. Az emlékmű avatására tartott istentiszteleten Lukács József esperes az adventi koszorú gyertyafényénél beszélt advent üzenetéről, arról a várakozásról, amely évekig csupán a hozzátartozókban, édesanyákban élt szeretteikért, fiakért. Életek jönnek, életek mennek, de Ő, Jézus marad. Benne testet ölt Isten szeretete mindnyájunk iránt, a vesztesek és elhagyottak iránt is. A nagy tragédiákban az elhidegülés és szeretetlenség után ébred a szeretet, az együttérzés.

Az emlékezés fájdalmas, felszaggatja a régi, félig-gyógyult

sebeket, de ez az avató ünnep egyben a hálaadás napja is, mert a zord időben elmaradt tiszteletadás enyhíti a felgyúlt fájdalmakat, újragyógyítja a sebeket, új értelmet ad az értelmetlennek látott halálnak. Az emlékműre felírt Vörösmarty-sorok is ezt sugallják: »Az nem lehet, hogy annyi szív / Hiába onta vért, / S keservben annyi hű kebel / Szakadt meg a honért.«

A háborúról és következményeiről szóló ígéhirdetés befejezéseként hangzott el Somlyó György Csak a béke című verse Gáspár Edit tolmácsolásában, s az istentiszteleten részt vett a helyi baptista gyülekezet és énekara is, Simon András karvezető irányításával.

Az emlékművet Szönyi Levente, lompéti lelkész avatta fel, akinek rátoni szolgálata idején született meg az emlékmű állításának gondolata és kezdődtek meg az előkészületek. Áthelyezése után a jelenlegi lelkész, Gáspár Zoltán és Kis Lajos gondnok buzgó munkájával folytatódott és fejeződtek be a munkálatok. Id. és ifj. Dimény Miklós sírköves mesterek keze nyomán nyerte

el az emlékmű a méltó formát.

O. M.

(folytatás a 3. oldalon)

Szemtől szemben az orvossal

Amit a köhögésről tudni kell

A köhögés a légutak tisztítására szolgáló védekező reflex, amely megvédi tüdönket a légutakba kerülő idegen testektől, szennyeződésektől, és segít a felhalmozódott váladék eltávolításában. Az egyik leggyakoribb ok, amellyel a betegek orvoshoz fordulnak.

A köhögés jellemző tulajdonsága annak produktív vagy nem produktív jellege, gyakorisága, napszaki ingadozása, időtartama, intenzitása, testhelyezettel, évszakkal való összefüggése, hangja is.

A produktív köhögést fel lehet ismerni gurgulázó hangjáról. A produktív köhögés során köpet távozik, amely baktériumokat és mikrobákat tartalmazhat.

A légutakat irritáló anyagok, elsősorban dohányfüst vagy porok belélegzése kapcsán is kialakulhat köhögés anélkül, hogy az egyénnek légúti megbetegedése lenne. Ilyenkor észleljük a nem produktív vagy száraz köhögést, melynek jellemezője a száraz hang és a váladék hiánya. Betegségek is okozhatják, leggyakrabban a heveny felső légúti vírusos megbetegedések okoznak száraz köhögést.

Ha a köhögés nem éri el a célját, a légutak szabaddá tételét, illetve a kiváltó ok megszüntetését, akkor főlegesen kínozza a beteget, s ha a köhögés hosszantartó, szövődmények kialakuláshoz vezethet. A felesleges köhögés súlyosan kimeríti az embert, fáradtságot okoz, főleg a legyengült vagy fiatal szervezet esetén. Megzavarhatja éjszakai nyugalomunkat, befolyásolja mindennapjainkat, megzavarhatja a légsző nyálkahártyájának működését is.

A köhögést kiváltó környezeti tényezők közül a dohányzás az első helyen áll. A köhögésnek ezen fajtája annyira gyakori és megszokott a dohányosok között, hogy nem tulajdonítanak nagy jelentőséget neki. Dohányzáskor kezdetben csak a füst izgató hatása okozza a köhögést, később a kialakuló idült hörghurut.

A köhögés tehát egyfajta jelzés szervezetünk részéről arról, hogy valami nincs egészen rendben. Ezt a jelzést az orvosnak kell értelmeznie, hiszen igen komoly megbetegedés jele lehet. Jelenthet szívbetegséget, arc melléküreg elváltozást, tüdődaganatot, tbc-t stb.

A köhögéscsillapító gyógyszer enyhíti vagy megszünteti a köhögést, de az orvos feladata annak eldöntése, hogy szükség van-e a köhögés csillapítására. Nem szabad elfelejteni azt az általános szabályt, hogy gyógyítani sohasem a tünetet, hanem a betegséget kell.

Köhögés esetén kérje orvos tanácsát!

Dr. Topai Zsuzsa

G y e r m e k e i n k

Kádár Beáta Zsófia és Bartha Éva (Ráton)

Az Árpád-házi királyok

III. István és az ellenkirályok

III. István II. Géza és Eufroszina orosz hercegnő első gyermekeként született 1147-ben. 1152-től apja uralkodótársa volt.

1162-ben II. Géza meghalt és Lukács esztergomi érsek a 15 éves Istvánt III. István néven királlyá koronázta. III. István uralma azonban még másfél hónapig sem tartott, mivel Bizánc támogatásával 1162 júliusában a görög földről jött nagybátyja, apja testvére, II. László került az ország élére. A bizánci császár, I. Mánuel célja Magyarország hűbéri alávetése volt. II. László mindössze fél évet ült Magyarország trónján, 1163. január 14-én (valószínűleg mérgezés következtében) meghalt.

II. László halála után néhány nappal öccse, István herceg került IV. István néven az ország trónjára. IV. István

népszerűtlen volt Magyarországon, röviddel trónra kerülése után mozgalom indult ellene, III. István Barbarossa Frigyes, német császár segítségét kérte, és 1163 nyarán támadást indított nagybátyja, IV. István ellen. A döntő ütközetre Székesfehérvár közelében került sor, IV. István vereséget szenvedett. István nem ölette meg nagybátyját, szabadon engedte azzal a feltétellel, hogy többet nem jön Magyarországra. Az

ellenkirály azonnal Mánuelhez fordult, aki 1165-ig még három ízben vonultatta fel csapatait – sikertelenül – azzal a céllal, hogy megkísérelje vazallusát visszahelyezni a trónra. IV. István 1165 tavaszán III. István seregei elől Zimony várába húzódott vissza, ahol hívei megmérgezték.

Közben Mánuel, bizánci császár 1163 őszén a béke és a nyugalom fejében III. István öccsét, Béla herceget Konstantinápolyba hívta, hogy ott feleségül vehesse a lányát, Máriát. Béla Bizáncba költözött, felvette a görög Alexiosz nevet, a császárlány jegyese lett, s megkapta a deszpotész méltóságot.

A magyar-bizánci béke nem tartott sokáig. 1166 tavaszán Dénes, Bács megyei ispán vezetésével a magyarok győzelmet arattak Mánuel csapatai felett. 1167-ben viszont a bizánciak győzték le Dénes ispán seregét.

1167-ben III. István békét kötött Mánuel császárral, és a velencei dózsával is. Házassága révén megerősödött az osztrák herceghez fűződő viszonya. Megszilárdította szövetségét a cseh uralkodóval, 1169-ben új megállapodást kötött a pápasággal, engedményeket téve III. Sándor pápának. Uralkodása idején honosodott meg a templomos lovagrend Magyarországon, és épült föl a királyi alapítású jászói premontrei prépostság.

III. István rövid életű uralkodó volt, 1172-ben, huszonöt éves korában halt meg. Esztergomban temették el.

Vékás Melinda

2001. december 15. szovátai Teleki Oktatási Központ. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége tízéves fennállásának ünnepe alkalmával 47 erdélyi magyar pedagógust várnak ünnepi környezetben, ünnepi hangulatban. 47 pedagógust, akik életükkel, munkájukkal bizonyították: erre a pályára termettek, és most sor kerül kitüntetésükre. Méltóképpen, ünnepi keretben nyerték el az **Ezüstgyopár Díjat**, a tisztelet és megbecsülés jelként.

Közöttük van **Oláh Miklós** matematika tanár egyedül Szilágy megyéből. Fogadja elismerésünket.

Oláh Miklós 1952. január 4-én született Sándorhomokon, tanulmányait Szatmár-németiben, majd Nagybanán végezte. 1974 őszétől Szilágy megye több iskolájában tevékenykedett. Szilágykerked, Mocsolya, Sámson, majd 1982 őszétől a Krasznai Általános Iskola matematika tanára lett. Jelenleg is itt tanít. A tantestület egyik megbecsült tagja. Szaktanárként itt is sokat tesz azért, hogy a matematikát megszeresse és megismertesse tanítványaival. Külön foglalkozik a tehetségesekkel. Ennek eredménye, hogy több tanulója díjat nyert a Matematika Lapok Feladatmegoldó Versenyén. 1985-ben Krasznán tartották a díjkiosztó ünnepséget, a Jóbarát Logi-suli Vetélkedő első helyezettjének iskolájában.

Az 1982-1983-as időszakban feleségével együtt lelkes, megbecsült tagja volt a krasznai tantestület színjátárszó csoportjának. Az 1989-es fordulat után 1991-ig választott igazgatóként vezette az általános iskolát. 1991 és 1999 között az egyesült I-XII osztályos középiskola igazgatójaként dolgozott a nehéz, átmeneti, áldemokratikus körülmények között. A vezetéssel járó sokrétű feladatok mellett nagy figyelmet szentelt a pedagógus-utánpótlás biztosítására, a nyugdíjba vonultak megüresedett, és a helyettesítőkkel betöltött katedrák képzett pedagógusokkal való feltöltésére. Több tehetséges, erre a pályára alkalmas tanítványa útját egyengette, hogy minél több, a szülőföldhöz kötődő pedagógus tevékenykedjen az iskolában. Így az I-IV osztály tanítógárdája szinte teljes egészében ilyen fiatal tanerőkkel cserélődött fel.

Komoly közéleti szerepet is vállalt mind az érdekvédelmi szövetségben, mind a helyi tanácsban. Az RMDSZ helyi szervezetének megalakulása óta alelnöke, 1999-től az Országos Etikai Bizottság tagja, valamint alelnöke a Megyei Önkormányzati Tanácsnak. A helyi önkormányzati tanácsban tanácsosi tisztséget tölt be.

Felelősséggel bíró tagja a Pro Kraszna Alapítványnak. 1997 februárjától az Alapítvány égisze alatt megjelenő Kraszna című havilap főszerkesztője, rendszeres bedolgozója a megyei hetilapnak, a Szilágyságnak is.

Munkáját minden körülmények között lelkiismeretesen, jó szándékkal és felelősséggel végzi.

Takács Felícia
nyugdíjas pedagógus, Kraszna

Emlékműavatás Rátonban

(folytatás az 1. oldalról)

Az avatást vezető lelkész mellett Seres Dénes szenátor, Vida Gyula képviselő, Gál Győző baptista lelképásztor és Pop Imre polgármester méltató beszéde hangzott el az áldozatok emlékére.

Az I. világháború 13, a II. 8 halottjának emelt emlékművet a megyei és a krasznai RMDSZ, a polgármesteri hivatal és a hozzátartozók koszorúzták meg.

Kis Lajos helyi tanácsos és gondnok köszönetet mondott az emlékmű állításban közreműködő lelkészeknek, támogatóknak, vendégeknek, és mindazoknak, akik anyagilag is hozzájárultak a létrehozásához.

A helyi közösség jóvoltából felszolgált meleg teán és ünnepi fogadáson túl ismét átélhettük a méltó emlékezés és meghitt együttlét érzését.

Az emlékmű kivitelezésének anyagi támogatói: Krasznai Polgármesteri Hivatal, RMDSZ, Bartha Ferenc, Bréda István, Kiss Lajos, Kovács Attila, Pop Imre és Sebestyén Béla.

Mondák, #legendák, #krónikák

Szent László halála

Nagy bánat, szomorúság szakadt nemcsak a magyarok, de az egész keresztény világra, mikor Nyitra várában meghalt László király.

Magyarország gyászba borult, három esztendőn át nem rendeztek mulatságot, vigasságot, táncot, díszes öltözéket sem öltöttek magukra az emberek.

Nagy, nyári meleg volt a király halálakor, a romlandó test hamar bomlásnak indulhat a forróságban, ezért a főurak László akarata ellenére nem Nagyváradon, hanem a közelebb fekvő Székesfehérváron akarták örök nyugalomra helyezni a nagy királyt.

Szekérre emelték a szent testet, s elindultak Székesfehérvár felé. Az éjszakát egy szálláshelyen töltötték, s mikor hajnalban a halottkísérők tovább indultak volna, nagy riadalom támadt: sehol sem találták a holttestet szállító szekeret. Lóháton nyargaltak szerteszét minden irányba a kísérők, keresték utakon, erdőn, mezőn mindenütt. Sehol sem találták. Végül a Nagyváradra vezető úton találták rá, de halljatos csodát! A szekeret nem állatok húzták, hanem angyalok gördítették tova az úton.

A halottkísérők Istent dicsérve borultak a földre a csoda láttán. Megértették, hogy a király akarata szerint Váradon kell eltemetniük, s arrafelé vették útjukat. A hőség nem ártott a szent testnek, mely ma is a nagyváradi templomban nyugszik.

Szent László király utolsó győzelme

Nagy felbolydulást, félelmet, rettegést idézett elő a székelyek földjén a hír: közelednek a tatárok! A hírt Julianus barát hozta, aki elindult megkeresni az őshazában maradt magyarokat. Irdatlan nagy a horda, kegyetlenségük, gyilkos kíméletlenségük híre messze megelőzte érkezésüket.

Hadba szálltak a székelyek ellenük, de nem nagy reménységgel néztek szembe a hordával.

– Szűz Mária, magyarok Nagyasszonya, segíts meg! Szent László király, harcolj velünk! – fohászokdtek a szívükbe elkeseredett székely vitézek, s nekirontottak az ellenségnek.

És akkor csoda történt. A székelyek sorai előtt erős, izmos, nagytestű lován hatalmas vitézt pillantottak meg a tatárok. Fején

csillogó aranykorona, kezében villogó csákány. A vitéz megsarkantyúzta lovát, szembevágatott a tatárokkal, a csákányával mint a villám csapott rájuk. Feje fölött a levegőben gyönyörű asszony lebegett; fején aranykorona, alakja szemképráztatóan fényes.

A székely had nem látta a jelenést. Ők elkeseredetten rohantak a tatárokra védeni hazájukat, népiüket, szeretteiket.

– Nem a székelyek győztek le minket! – mondta egy öreg tatár katona a vesztett ütközet után, hanem az a László, akit segítségül hívtak.

A csata idején különös dolog esett meg a nagyváradi templomban. Szent László testét hiába kereste a templom őre, üres volt a koporsó. Kereste, kutatta – hiába. Aztán a csata után egyszer csak újra ott feküdt László átizzadt, boldog teste. Mintha csak a csatából tért volna vissza kétszáz évvel halála után – utolsó győzelmes hadjáratáról.

Takács Felícia

Boros oldal

Krasznai Férfiak Napja

2001. december 29-én a helyi önkormányzat gyűléstermében ismét megrendeztük a Krasznai Férfiak Napját a hagyományos borkóstolóval és borversennyel egybekötve. Annak ellenére, hogy a rendezvényre alig 50 személy jelent meg, úgy gondoljuk, megérte, mert kulturált körülmények között, nagyon jó és kellemes hangulatban ünnepelhettünk.

A borversenyre 34 próbát iktattak be, melyből 19 a nemes kategóriához és 15 a magántermők kategóriájához tartozott.

A verseny eredményei:

A **nemes fehér borok** versenyére 16-on neveztek be, az első helyezett Mitruly Miklós 110 ponttal, a második Torma Sándor 109 ponttal, és a harmadik Benkő Gyula 108 ponttal.

A **nemes vörös bor** kategóriában I. Bogyá Miklós (Bozsek) 93, és a II. Lelik István 90 ponttal.

A **nemes vegyes bor** kategóriában Bogyá András ért el 97 pontot.

A **magántermő fehér boroknál** első helyezett Sólyom Lukács 99, II. Sólyom Mihály 94, a harmadik helyet ismét Sólyom Lukács nyerte el 77 ponttal.

A **magántermő vörös bor** kategóriában Sebestyén Béla 76 pontot összesített.

A **magántermő vegyes** fajtákból 10 versenyző közül két első díjat, két másodikat, és egy harmadik díjat osztottak ki: Pap Sándor (1162 sz.) és Tóth Miklós 102 ponttal első, Pap Sándor (1084 sz.) és Pap Sándor (1157 sz.) 101 ponttal második, és Seres János 96 ponttal a harmadik helyezett.

A rendezvény vendégei és a zsűri tagjai voltak: Seres Dénes szenátor úr, Luka Péter, a Szilágy Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság aligazgatója, Acsádi Elek és Szőnyi József szilágysomlyói szőlő- és borgazdák. A zsűri ötödik tagjaként Torma Sándor alpolgármestert, a zsűri elnökeként pedig Acsádi Eleket választották meg.

Amint azt az eredmények is tükrözik, a zsűrinek egyáltalán nem volt könnyű dolga, mert a borok minősége majdnem ugyanazon a szinten áll, csak apró, árnyalatnyi (1-1 pont) eltéréssel lehetett sorrendet megállapítani.

Az oklevelek kiosztása után Sólyom Gergely úr, a krasznai RMGE elnöke köszönetét fejezte ki minden résztvevőnek, különösen vendégeinknek, akik szabadidejüket feláldozva, több órai munkával segítették rendezvényünket.

Természetesen a nehéz küzdelmek után következett a szórakozás is, mely benyúlt az éjszakába néhány helyi „csalagány” irányításával. Szép volt, fiúk!

Kihasnálva az alkalmat, ismét szeretnénk megköszönni mindazoknak, akik részt vettek és valamilyen formában segítettek a rendezvény szervezésében és lebonyolításában. Reméljük ez év decemberében ismét részt vehetünk egy még jobban megrendezett Krasznai Férfiak Napján.

Szőnyi Lajos

Borivók 10 parancsolata

1. **Bort** #oha#ne#gyál#éngyomorra!
2. **Ne** #gyél#édes#ételeket#borivás#előtt!
3. **Ügyelj** #a#borfajták#őmérsékletére!
4. **Bort** #mindig#lassan,#regfontoltan#gyál!
5. **A** #bor#zamatát#apró#kortyokban#élvezd!
6. **A** #nemes#borokat#csak#tisztán#gyad!
7. **Tarts** #értéket#a#borivásban!
8. **Töb** #ban#zlik#a#bor,#a#közben#szel#s.
9. **Szeres** #a#bort,#de#legyél#a#első#hála.
10. **Gondolj** #arra,#mennyi#verejtékes,#nehéz#munka#van #hámyi#borban.

„Évés közben jön meg az étvágy, ivás közben a szomj.”

(Közmondás)

Borleves (6 személyre)

Felforralunk 1 liter fehérbort 1/2 liter vízzel és egy darab fahéjjal. Közben habosra kavarguk 6 tojás sárgáját tetszés szerinti cukorral, s a forró bort nagyon lassan, habverővel folytonosan keverve hozzáadjuk. Amikor a teteje habosodni kezd, csészékbe öntjük és piskótátészta szeletekkel tálaljuk.

Bormártás

Egy kis fej apróra vágott hagymát forró zsírban megfonnyasztunk, hozzáadunk egy apróra reszelt sárgarépát és diónyi zellert, megpároljuk, majd egy evőkanálnyi liszttel megszózzuk, és felengedjük 2 dl vízzel és ugyanannyi borral. Beleteszünk egy kanál paradicsompürét, csipetnyi csombort, megsózzuk, és sűrűre főzzük. Ha a bor savanykás, kis cukor is kell bele. Jó akár fehér, akár vörös borral. Főtt húskhoz tálaljuk krumppli vagy rizskörettel. Át is lehet törni szítán, így simább lesz.

Bormártás párolt halhoz

A hal főzővizéből fél pohányit felforralunk ugyanannyi fehér borral, késhegynyi reszelt hagymával, pár szem borssal, egy babérlevéllel. Leszűrjük, habverővel elkeverünk benne 2 deka vaját, 3 tojássárgáját, 2 dl tejfölt. Felforraljuk, és külön tálaljuk a halhoz, sós vízben főtt burgonyával együtt.

Boros tartármártás

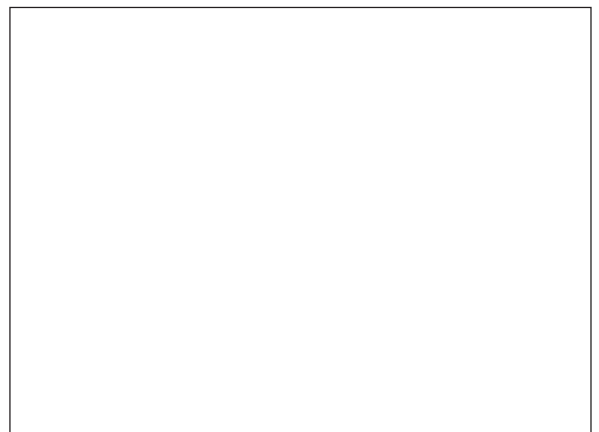
Majonézt sóval, borssal, mustárral, makkáskanálnyi porcukorral ízesítünk, majd vegyítjük egy deci tejjel, s aztán annyi bort adunk hozzá, hogy kellően sűrű maradjon. Készülhet tejjel nélkül, csak borral is. Főtt és sült **hideg** húskhoz, töltött tojásra öntve használjuk.

Jó étvágyat kíván

Takács Felícia

Táblázat a gyors hordómérésre

cm	liter	cm	liter	cm	liter	cm	liter
40	39	64	159	88	414	112	854
42	45	66	175	90	443	114	900
44	52	68	191	92	473	116	948
46	59	70	208	94	505	118	999
48	67	72	226	96	538	120	1050
50	76	74	246	98	572	122	1104
52	85	76	267	100	608	124	1159
54	95	78	289	102	645	126	1216
56	107	80	311	104	684	128	1275
58	118	82	335	106	724	130	1335
60	131	84	360	108	765	132	1398
62	145	86	386	110	809	134	1463

Miről is szól a karácsony?

Ha bármelyikünket megkérdeznék valaki az úton, mit is jelent a karácsony, valószínűleg azt felelnék, hogy szeretetet, együttérzést jelent. Ez így is van, de miféle szeretet az, amit egy évben csak egyszer ünneplünk? Helyén való-e, hogy csak ilyenkor emlékezzünk meg azokról, akiknek a karácsony éppolyan nélkülözésben és szomorúságban telik, mint az év többi szürke hétköznapja? Bizonyára nem!

2001. december 23-án a krasznai iskola néhány lelkes diákja és szorgos pedagógusa színpadra állított egy kis műsort, amire lázasan készültek már kb. 3 hete. Az előadás – kisebb bakikat leszámítva – jól sikerült, legalábbis mindenki így vélekedett. A lényeg – szerintem – hogy a közönségnek tetszett, de a szervezők sem kókadoztak, kijutott nekik is az örömeikből.

Meglepetten és örömmel láttam, hogy a terem megtelt; úgy éreztem, még ott lapul mindannyiunkban a segíteni akarás akkor is, ha néha szinte harapófóval kell előcsalogatni. Másnap aztán az adományokból felvásárolt 35 csomagot osztotta szét a vidám csapat a körülöttünk élő idős és a nélkülöző családoknak, akiknek ez a kis ajándék nagyobb segítséget jelent, mint bármelyikünknek.

Ilyenkor érezzük igazán, milyen jó is adni, mikor hálakönyvek gördülnek a meglepődött szemekből, és ez az a pillanat, amikor rájövünk, hogy nem volt hiábavaló az a három hét, amit gyakorlással töltöttünk.

Reméljük jövőre – vagy akár már húsvétkor – még többet segíthetünk.

Köszönjük azoknak a hozzájárulását, akik megtisztelték jelenlétükkel az előadást, akik pedig nem tették, azoknak megígérjük, hogy még teremtünk alkalmat a segítségnyújtásra.

Karácsony valóban a szeretet ünnepe, de legyen a korlátlan és feltétel nélküli szeretet, nem csak decemberben, hanem egész évben, hisz az ember legnagyobb erénye, hogy szeretni tud, és figyelni a körülötte lévőkre.

Gherman Cristina

Szobanövényeink

Fikusz (Ficus)

A fikuszok eredményesen és könnyen nevelhetők zárt térben. Legismertebb a széles, sötétzöld, fényes levelű Ficus elastica (szobafikusz), amely sokkal könnyebben nevelhető, mint tarka levelű változata.

Mindannyiuk fő ellensége a túllöntözés. Néha a leveleket mossuk le. A csüngő ágú fikusz a modern lakások vonzó díszje. Levelei nem nagyok, de maga a növény a szobafikusznál sokkal kecsesebb és faszorúbb.

A fikuszok családjában kúszónövények is léteznek, ezek kisebbek, és jóval nehezebb

őket nevelni.

A fikuszok csaknem minden hőmérsékleten képesek fejlődni, télen azonban legalább 12 C⁰-ra van szükségük. A fatermetű fikuszok világos helyet igényelnek, a többiek részleges árnyékot. A szobafikuszt (Ficus elastica) könnyen hozzá lehet szoktatni néhány órányi reggeli napsütéshez.

Óvatosan öntözzük. Hagyjuk a földet kicsit kiszáradni, mielőtt újra öntöznénk. Langyos vízzel öntözzük, és a téli hónapokban csak keveset.

Kerüljük a túl gyakori átültetést.

Meleg helyiségben a növénynek páratartalomra van szüksége, ezért néha permetezzük. Növekedési időszakban kéthetente tápdattal kezeljük.

Hirtelen levélhullás esetén túllöntözésre gyanakodhatunk, gondolhatunk még az alacsony téli hőmérsékletre is, a kevés fényre, a túl sok tápanyagra, vagy a hideg huzatra. Idővel a fatermetűek alsó levele megsárgul és lehullik, ez természetes folyamat, és néhány év elteltével a bizonyos fokú felkopaszodás is normális. A több sárguló levél komolyabb baj előjele, vagy tápanyaghiány következménye lehet.

Szaporítás: nyáron hajtásdugvánnyal, ha a szár nem fás. A gyökereztetésnél használjunk gyökereztetőszert és talajfűtést.

Major Erzsébet

Nemes Nagy Ágnes költészetéről

(folytatás az 1. oldalról)

Korán megtanul írni, olvasni, mire iskolába kerül már szenvedélyes olvasó. Gyerekkori kedvencei Verne, May Károly, Mikszáth. Megszakítás nélkül írja verseit. Első írásai a Mi Utunk című református diáklapban s a Benedek Elek szerkesztette erdélyi Cimborában jelennek meg.

A költőnő az középiskolát a híres fővárosi Baár-Hadas Leánygimnáziumban végzi. Igazi elit iskola, háztartástant, gép- és gyorsírást, idegen nyelveket tanulnak. Ő az iskola egyik félbennlakó növendéke. Reggeltől estig lehetett a bennlakásban, itt tanult, étkezett, persze nem kevés fizetség ellenében. Végig jeles tanuló, kitüntetéssel teszi le az érettségit is. Hatodikos, hetedikos korában már Horatiust, Verlain-t, Heinét fordít. Szorgalmának, tudatos nyelvtanulásának köszönhető, hogy az ötvenes években, mikor a politika száműzte az irodalomból, fordításokból tarthatta fenn családját.

Erettségi után, 1939-ben a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán tanul magyar-latin-művészettörténet szakon. Ezek már háborús évek, kevés szép emléke marad egyetemista korából.

1944. április 20-án feleségül megy Lengyel Balázs Leóhoz, de férjét hamarosan behívják katonának. Hadifogságba esik, jó ideig semmit nem lehet róla tudni. A front, a barátok, példaképek száműzése, bombázások, temetések, lótetemek a pesti utcán, éhező, rettegő emberek – mindez Nemes Nagy Ágnes életének, költészetének meghatározó alapélménye (A halottak, A szörny stb.).

A háború befejezése után férje kiszabadul, ő odát ír a szabadsághoz: „Adj léghajót! Hitet! Mennyei Képet! / Törd át a törvényt!

Add ide magad! / Hogy ne egyenek annyit az úzések, / s hogy a halottak föltámadjanak!” (A szabadsághoz).

Telve energiával, örömmel, férjével megalapítják az Újhold című folyóiratot. 1946-ban megjelenő első kötetét (Kettős világban) Baumgarten díjjal jutalmazták. 1947 végén férjével ösztöndíjasokként Olaszországba, Franciaországba utaznak. 1948-ban térnek haza, s döbbenet tapasztalják az itthoni gyökeres változásokat. Az Újhold írói gárdája fölsozlott, a folyóiratot beszüntették. Sötét világ, az „alagút-korszak” éveit következik. A költőnő 1953-ig a köznevelésnél dolgozik, majd 1958-ig a Petőfi Gimnáziumban tanít. A második mélypont az életében, veszélyérzet, kiszolgáltatottság szorítja szívét-lelkét: „Minduntalan megsértenek, / A villamosok, a legyek, / a képzelet, a mozdulat – / percnként öl az indulat.” (Minduntalan)

Több mint tíz év telik el, mikor újabb kötetekkel, versekkel, műfordításokkal jelentkezhet (Szárzavillám - 1957, Napforduló - 1967, A lovak és az angyalok - 1969). Talán menedéket, vigasztalást keresve, főleg gyermekeknek ír: Barátaink a ház körül, Jó reggelt, gyerekek! Az aranyecset, A lila fecske stb. Esszéi és tanulmánykötetei is jelennek meg: 64 hatyú, Metszetek, Szőke bikkfák.

1956 őszén szorong és reménykedik. A „sötét alagútból” bár kijutott az ország, de a költőnő nem érthette meg reményeinek beteljesülését. 1991-ben súlyos betegen hunyt el, ő, aki oly töretlenül hitt végig „mesterségében”: „Mesterségem, te gyönyörű, / ki elhited: fontos élnem.” (Mesterségemhez)

Harangszó

(*Újévi lelkészköszöntő*)

Akik rendszeres rádióhallgatók, gyakran vagy minden nap hallhatják a nándorfehérvári győzelem emlékére felcsendülő déli harangszót. Az utóbbi időben a régi hagyományt megszakítva más-más templom harangjai hirdetik a közép-európai delet (nálunk 1 órakor). A harangbúgás közben a narrátor röviden összefoglalja az illető település, templom, illetve harang rövid történetét, történelmét, emlékeket idéz, s közben bennünk is fel-feldereng az elmondottakkal párhuzamosan az egész esemény- és emléksor. Hallott, olvasott vagy megélt történelem, emlék, kötődés helyhez, templomhoz, haranghoz. Vegyes érzelmeket felidéző emlékek, hisz a harangszó hív istentiszteletre, keresztelőre, házasságkötéskor, a végső tiszteletadásra, emlékeztet, jelez időt, rosszidőt, rosszat sejtető felhőket oszlat el fejük fölül.

Gyermekkori emlékeim közül gyakran előkerül az évbúcsúztató harangszó hálaadó búgása. Egy kedves szokás, melynek a véletlen és a kíváncsiság révén lettem részese, amikor gyerekként kértem édesapámat, hogy engem is vigyen el a református presbiterek hálaadó évbúcsúztatójára. Mindketten „vendégként” kerültünk a toronyba a harangok közelébe. A készülődés pillanataiban, de az újév köszöntése utáni percekben is, a visszaemlékezések és jókívánságok között is mindig előbújt egy-egy különleges emlék, féltve őrzött titok, ami titokzatossá tette együttlétünket.

Ezért volt öröm számomra, amikor a 80-as évek közepén meghívást kaptam egy azóta elhunyt barátomtól az óév búcsúztatójára. Azóta hol több, hol kevesebb jelenlétével énekeljük az óév alkonyán a hálaéneket, és az újév hajnalát köszöntő jólismerteket, mint az utolsó alkalommal is tettük. Öröndetes, hogy a régi arcok mellett egyre többen (42-en), köztük több fiatal (24) igyekszik megélni az egyedülálló hangulatú pillanatokat.

Az újév első pillanataiban elmondott jókívánságok után együtt köszöntöttük énekekkel és köszöntővel Kádár György református lelkészt. Az alábbi köszöntőt Solyom Dániel (egykori kántor) mondta el:

*Ez újév reggelén minden jót kívánok,
Amerre csak nézel, nyiljanak virágok.
Még a hó felett is virág nyiladozzon,
Dalos madár zengjen minden rózsabokron.
Legyen szép, legyen jó, legyen minden bőven,
Áldás szálljon rátok az új esztendőben.*

Kádár György megköszönte a jókívánságokat és Pál apostol a kolossébeliekhez írt 3. leveléből idézett és szólt a jelenlétökhöz: „...Elszenvedvén egymást és megbocsájtván kölcsönösen egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza volna; miképpen a Krisztus is megbocsájtott néktek, akképpen ti is...”

A szeretetet és megbocsátást hirdető szavak után Nagy Mihály bácsi, egykori harangozó vállalta a házigazda-segéd szerepét a koccintással párosult jókívánságok előtt.

Oláh Miklós

Bréda István:

Kérünk, Istenünk!

Urunk, légy vezérünk ez új esztendőben
Újuljon reményünk, az Isten nevében!
Új szívvel érhetünk szebb és jobb jövőndöt,
Hozz ránk, óh Istenünk, boldog új esztendőt!

Uram, a Te kezéd ránk új áldást hintsen,
Törölj könnyet, köss sebet, te kegyelmes Isten!
Vészt, csapást hárítson rólunk el a jobbold,
Jövel, Urunk, jövel, Te viselj ránk gondot!

Egyik szemünk sír...

2001 decemberében utolsó útjára kísértük:

Nemes (Hajas) Sárát, meghalt dec. 6-án, élt 93 évet, hsz. 1442
Bréda Mihályt, meghalt dec. 9-én, élt 78 évet, hsz. 1316
Szűcs Sándort, meghalt dec. 10-én, élt 67 évet, hsz. 1463
Kudor (Balla) Erzsébetet, meghalt dec. 11-én, élt 67 évet, hsz. 547
Serestyén (Pap) Klárát, meghalt dec. 12-én, élt 78 évet, hsz. 1064
Vincze Lajost, meghalt dec. 16-án, élt 62 évet, hsz. Ráton 12
Bogya Lajost, meghalt dec. 20-án, élt 80 évet, hsz. 654
Bogya (Kocsis) Bertát, meghalt dec. 30-án, élt 79 évet, hsz. 299

Pihenésük legyen csendes.

Ezüton nyilvánítjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.

...a másik nevet

2001 decemberében születtek:

Vincze Árpád és Zsuzsanna lánya, Beata Zsuzsanna dec. 2-án
Bartha Ferenc és Ilona fia, Balázs, dec. 8-án
Lucza Sándor és Ilona fia, Árpád, dec. 18-án

Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!

2001decemberében esküdtek örök hűséget egymásnak:

Varga Róbert és Csengetyüs Éva, dec. 5-én

Hosszú, boldog házasséletet kívánunk!

Sajnos, a decemberi számban megjelent hibaigazítás is hibás lett. Újbóli elnézésüket kérjük. Helyesen:

Nagy Gyula és Sára fia, Áron

Szabó Árpád és Klára fia, Dávid

DR. MIERTESCU NICOLAE

„Ferice de cei blânzi, căci ei vor mo'teni pământul.”

(Matei 5:5)

„Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu.”

(Matei 5:8)

S-a mutat dintre cei vii dr. Miertescu Nicolae, omul cu sufletul blând, cu inima curată, cu zâmbetul cald, cu respectul acordat tuturor cu care s-a întâlnit. A fost un model de omenie, cinste, corectitudine, compasiune, înpelegere, optimism.

Colectivul de cadre didactice și personalul TESA de la Grupul ăcolar Industrial Crasna, precum și redacția ziarului „Kraszna” transmite familiei îndoliata sincere condoleanțe. Fie ca bunul Dumnezeu să vă mângâie sufletul, să vă dea pacea lui, să vă u'reze durerea.

Celui plecat dintre noi să-i fie părăna u'oară.

„Boldogok a szelídek, mert ők örökségül bírájk a földet.” (Máté 5:5)

„Boldogok, akiknek szívök tiszta: mert ők az Isten meglátják.” (Máté 5:8)

Elköltözött közülünk, élők közül a szelíd lelkű, tiszta szívű Miertescu Nicolae, aki mindenkit barátságos mosolyával, teljes tisztelettel tudott üdvözölni, köszönteni. Benne az emberség, becsületesség, tisztesség példaképe párosult a megértéssel és optimizmussal.

A Krasznai Ipari Iskolacsoport munkaközössége és a Kraszna újság szerkesztősége ezúton is szeretné őszinte részvétét tolmácsolni a gyászoló családnak. A jó Isten lelkük vigasztalásával és békéjével enyhítse a gyász fájdalmát, az eltávozottnak pedig adjon békés nyugodalmat.

A Krasznai Ipari Iskolacsoport és a Kraszna újság szerkesztősége

Polgármesteri beszámoló

A 2001-es év eltelt időszakában a helyi tanács 11-szer ülésezett, melyek közül egy volt rendkívüli. A megtartott üléseken összesen 37 határozat született, mely kiegészült a polgármester által kibocsátott 114 rendelettel.

A község legfőbb gazdasági ágazata a mezőgazdaság, ezért fontosságának megfelelően került a figyelem középpontjába, nemcsak a polgármesteri hivatal, de a mezőgazdasági szaktanácsadók által is. A 18/1991, 169/1997 és az 1/2000 számú törvények életbeléptetésével 1744 kérvény alapján 195,88 ha terület tulajdonjogának visszaállítása került jóváhagyásra: 105,65 ha (67 személy) az állami gazdaság földterületén; 90,23 ha (78 tulajdonos) erdő, amiből 30,84 ha (27 tulajdonos) rátoni; 14,06 ha (25 krasznai tulajdonos) a Somlyói Erdészeti Hivatal területén; 45,33 ha (26 krasznai tulajdonos) a Berettyó-menti Erdészeti Hivatal területén.

A megyei földosztó bizottság legutolsó gyűlésén jóváhagyott kérvények:

- 53-as melléklet: - 12 krasznai személy 4,46 ha erdő (Somlyói Erdészeti Hivatal)
- 4 krasznai személy 2,14 ha erdő (Berettyó-menti E. H.)
- 35 hosszúaszói személy 25,50 ha erdő (S. E. H.)
55-ös melléklet: - Krasznai Református Egyház 2,43 ha erdő (Bm. E. H.)
- Rátoni Református Egyház 2,65 ha erdő (S. E. H.)
2b melléklet: - 110 krasznai személy 13,14 ha
- 11 mároni személy 2,33 ha

A 169/1997- és az 1/2000-es számú törvények alkalmazásával kapcsolatosan még 482 kérvény vár jóváhagyásra.

A beruházások terén a következő munkálatokat említhetjük:
a vízvezeték kiépítése - 180 millió lej
a Kandia utca bejáratánál épített támfal - 57 millió lej, amiből 15 millió önerőből.

Építkezések: 2001-ben 84 városrendezési bizonyítvány és 68 építkezési engedélyt bocsátott ki a hivatal, amiből:

Krasznaán 4 épületbontás, 39 melléképület, 8 bővítés, 10 lakásépítésre, 1 építkezés folytatására.

Máronban: 1 házépítés, 1 melléképület, 1 bővítés.

Rátonban: 1 lakásépítés.

Hosszúaszón: 1 lakás és 1 melléképület.

Az utak és utcák javítása 11 km hosszú szakaszon történt meg 230 tonna kötőrmelék segítségével.

A községgazdálkodási egység egy alkalmazottal a 71 tömbházlakás vízellátását biztosítja, 3 munkással pedig a szemétszállítást és más szolgáltatásokat.

A 4 alkalmazottal működő tűzoltóegység Kraszna község mellett még hét község tűzrendészetét végzi.

Az irodai alkalmazottak munkáját jelzik a nagyszámú igazolványok (1200) és bizonyítványok (660) tulajdonjogi és anyagi helyzetet igazoló iratok kibocsátása, okiratok másolása és hitelesítése, anyakönyvi és családi helyzetet igazoló iratok kibocsátása. Itt kell megemlítenünk a hivatal adatbázisát jelentő mezőgazdasági nyilvántartás (Registru Agricol) vezetését.

A társadalombiztosítási osztályon dolgozó előadó a hivatal hatáskörébe tartozó szociális kérdésekkel foglalkozik. a nyilvántartás szerint a 67/1995-ös törvény értelmében 123 személy jogosult szociális segélyre, a 102/1999-es törvény alapján pedig 42-en kapnak gondozói járulékot a kapott pénzalapok függvényében. Ezenkívül 84 gyerek gyerekeségélyt, 43 pedig kiegészítő segélyt kap. A 2001-es évben 50 személy kapott szülési járulékot. Az anyakönyvi osztály nyilvántartásában 4 születés (a többi Zilahon került nyilvántartásba), 41 házasság, 115 elhalálozás, 72 örökösödési eljárás stb. került.

Az adó- és illeték nyilvántartásban 2620 tulajdon, 818 szállítóeszköz (672 személygépkocsi, 84 traktor, 19 teherkocsi, 18 gépjármű, 25 motorkerékpár), 5900 belépőjegy előadásra, 184 büntetési irat, 116 adóügyi bizonyítvány van.

A községi könyvtár 2001-ben a megyei könyvtártól kapott 42 kötet könyvvel lett gazdagabb. Az év folyamán beiratkozott 451 olvasó közül 331 tanuló, 32 gazdálkodó, 20 értelmiségi, 42 munkás és 26 más foglalkozású 3217 alkalommal összesen 4817 könyvet kölcsönöztek.

A polgármesteri hivatal és tanács munkájának fenti felsorolása a teljesség igénye nélkül is érzékelteti a hivatal sokrétű és felelősségteljes munkáját, melynek megvalósításáért elismerés illeti a hivatal egész munkaközösségét.

Pop Imre polgármester

A magyar igazolványokról

A magyar igazolványról érdeklődve **Lazár Annamária** a következő eligazítással szolgált:

A magyar igazolvány iránt érdeklődni lehet az RMDSZ irodájában (a bűtorizlet mellett), hétfőn és kedden reggel 8-16 óráig, január 21-től kezdődően.

A kedvezménytörvény szerinti igazolvány igénylésének feltételei:

Nagykorúak esetén

1. Személyes jelenlét.

2. Személyazonossági igazolvány, amely igazolja:

a pontos nevet és a címet, a születési helyet és évet.

3. Házassági oklevél, amelyből kitűnik a leánykori név.

4. Egy színes vagy fekete-fehér fénykép (32 x 45 mm)

5. Az édesanya leánykori nevének ismerete

6. Jogosultságot igazoló iratok *egyike*:

- a magyar nyelv ismeretét igazoló okirat és másolata (ellenőrző könyv, értségi diploma, stb.)

- okirat, amely igazolja, hogy az RMDSZ nyilvántartott tagja,

- okirat, amely igazolja, hogy egy magyar reprezentatív nem kormányzati szervezet tagja,

- okirat, amely igazolja, hogy az egyház nyilvántartásában szerepel.

Kiskorúak esetén:

1. Személyes jelenlét és mindkét szülő jelenléte vagy beleegyezési nyilatkozat a hiányzó szülő részéről.

2. Születési igazolvány, amely igazolja:

a pontos nevet, a szülők számát és nevét, a születési helyet és évet

3. A szülők személyazonossági igazolványa, amely igazolja a pontos címet

4. Egy színes vagy fekete-fehér fénykép (3,2 x 4,5cm)

5. A szülők házassági oklevele

6. Jogosultságot igazoló iratok *egyike*:

- a magyar nyelv ismeretét igazoló okirat és másolata (ellenőrző könyv, értségi diploma, stb.)

- okirat, amely igazolja, hogy az egyház nyilvántartásában szerepel.

Félfarva gyermekek esetén szükséges az elhalálozott szülő halotti bizonyítványának fénymásolata.

Árva gyermekek esetén a gyámhatóság végleges bírósági határozata fénymásolva.

* * *

Egyházi tagságot igazoló bizonylatot a következő egyházaktól fogadnak el:

- református egyház

- római katolikus egyház

- baptista egyház

- unitárius egyház

- evangélikus egyház

Tanácsi beszámoló

A 2001-es év utolsó tanácsülésére a két ünnep között, a csonkahéten, december 28-án került sor, melynek napirendjén a 2002-es költségvetési tervezet jóváhagyása és a polgármester beszámolójának kiértékelése szerepelt.

Az első napirendi pont előtt Chirilă Valeria könyvelőnő ismertette, hogy a megyei tanács az áruforgalmi adóból (TVA) Krasznának leosztott 197.504.668 lej, mely a tanügy anyagi gondjait hivatott enyhíteni, valamint 40 millió költség-kiegészítést a közvilágításra.

A 2002-es költségvetési tervezet kapcsán ismét terítékre került a szűkös keret miatt várható gondok. Újra kevés pénz jut a tanügy anyagi helyzetének javítására, amit tetéz a személyzet, illetve állások csökkenése is, ami az I. félévben 4 tanügyi állásnak megfelelő óraszámcsökkenést jelent.

A 2001-ben közvilágításra előirányzott és elégtelennek bizonyult 400 millió összeghez viszonyítva 2002-ben csak 300 millió szerepel, ami ismét takarékosági lépéseket igényel. Ez utóbbi kivitelezésére éjszakai (1-5 óra között) világításszünetet javasoltak és fogadtak el a tanácsosok.

A 2002-es költségvetési tervezet (kerekített adatok):

1. A megyei tanács költségvetéséből + 6,33 milliárd lej, amiből:

5 milliárd - egészségügyi és szociális intézmények

205 millió - szociális segély, jövedelem-kiegészítés

120 millió - népszámlálás

1 milliárd - költség-kiegészítés

2. ÁFÁ-ból (TVA) ~ 12,1 milliárd lej, amiből:

11 milliárd - a tanügyi személyzet költségeire

43 millió - ösztöndíj tanulóknak

12 millió - leltári tárgyak

1.023.000.000 lej - a fogyatékosoknak és gondviselőiknek.

I. A BEVÉTEL 20.887.400.000 lej összetevői:

1. 1,5 milliárd (a következőkben M) lej - saját bevétel

2. 12,1 M - ÁFA

3. 1M - jövedelmi adóból

4. 6,33 M - a megyei tanács költségvetéséből

Saját bevételek összetevői:

1,2 M - helyi adók és illetékek a lakosságtól

3 millió (a következőkben: m) - földhasználati bérleti díj

89 m - jogi személyek épületadója

36 m - jogi személyek szállítási engedélyeinek illetéke

20 m - adóbevételek

9 m - előadások adóbevétele

125 m - kártérítés, büntetés

A kiadások (szintén 20.887.400.000 lej) összetevői:

2,1 M - végrehajtó szervek

11,5 M - tanügy

90 m - kultúra, községi könyvtár

6,2 M - egészségügyi és szociális ellátás, amiből:

5 M - öregotthon

20 m - születési járulék

1 M - fogyatékosok támogatása

205 m - szociális segély, jövedelem-kiegészítés, fűtéspótlék

440 m - szolgáltatások, községfejlesztés, környezet- és

vízvédelem

50 m - szállítás, távközlés

407 m - tűzoltók

Az önellátó egységek fenntartása és működtetése: 1,3 M

- kultúrotthonok - 150 m

- községgazdálkodás - 500 m

- községi legelők - 100 m

- piac, vásár - 400 m

- éjjeliőr - 150 m

A közel 21 milliárdos költségvetés ellenére lesznek gondok. Az aggmenház III. és IV. negyedévének költségvetéséből ~ 1,8 M hiányzik; a fogyatékosok 2001-es járulékából még 500 m elmaradt, a 2002-esből pedig 100 m fedezetlen.

A tanügy anyagi kiadásaira tervezett 500 m-ös összeg messze elmarad a szükséglettől, figyelembe véve, hogy ezen összegből 1400 gyerek beiskolázását biztosító 4 falu 11 tanügyi épületének (3144 m² felület) karbantartását, fűtését, világítását stb. kell biztosítani.

Sikerült biztosítani a 7 községet kiszolgáló tűzoltók személyi és adminisztratív költségeihez szükséges 288 m lejt.

A kultúrotthonok támogatására 50 m-ből Kraszna 22 m. Máron 8 m, Ráton 5 m és Hosszúaszó 15 m lej összegben részesül. Útjavításra Kraszna 70 m, Máron 20 m, Ráton 15 m, Hosszúaszó 15 m. A mároni faluház építéséhez 20 m. Népszámlálás 120 m.

Oláh Miklós

A szociális jövedelemplékről

Január elsejétől életbe lépett a jövedelem-kiegészítés 416/2001-es törvénye. Ez a jövedelmi szint a törvény szerint egyedülálló személy esetében 630.000 lej, két személyből álló család esetében 1.138.000 lej, háromfős család esetében 1.575.000 lej, négytagú család esetében 1.953.000 lej, ötfős család esetében 2.331.000 lej. Népesebb családok esetében az ötödik családtagon felül minden személy után 157.500 lejjel egészül ki a támogatás. A támogatás összege 15 %-kal nő, ha a család legalább egy tagja bizonyítani tudja a hivatalos munkavállalást. Ezen kívül a hideg időszakban havi 500.000 lejes pótléket kaphatnak a távfűtési rendszert használó jogosultak, a más fűtést alkalmazók havi 250.000 lejt kaphatnak.

A Szilágy Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság jövedelem ajánlatát elemezve a helyi tanács hektáronként a következő tiszta jövedelem figyelembe vételét fogadta el: búza 210.000 lej, őszi árpa 195.000 lej, tavaszi árpa 450.000 lej, kukorica 80.000 lej, napraforgó 33.000 lej, cukorrépa 102.500 lej, zöldség 3.500.000 lej, szőlő 682.500 lej, alma 1.317.465 lej, szilva 1.643.472 lej, barack 754.770 lej, cseresznye 1.253.170 lej, meggy 3.986.340 lej.

A fenti termékek jövedelméhez még hozzászámítják a számlával felvett mezőgazdasági támogatást is: búza 540 lej, kukorica 490 lej, napraforgó 650 lej, cukorrépa 300 lej, zöldség 380 lej kilogrammonként.

Az állatok után számított jövedelem: tejelő tehén 800.000, juh 154.000, fialós koca 4.800.000, hizó disznó 680.000, igásló 8 millió, tojótyúk 50.000, méhcsalád 600.000 lej.

A felsorolt termékek és állatok utáni jövedelmet egy évre számították, ezért a havi jövedelem számításakor 12-vel osztódik.

Apró-cseprő

- **Eladó telek az 1020-as házszámon (Alsó-keresztutca). Érdeklődni a 77-es telefonszámon lehet.**
- **Eladó 25 ár szántóföld a Kapuson. Érdeklődni lehet a 276-os telefonszámon.**

Kiadja a PRO CRASNA Alapítvány, Crasna nr. 442.

Főszerkesztő: **Oláh Miklós.** A lapszámot összeállították: Oláh Miklós és Takács Felícia. Számítógépes szerkesztés, tördelés: Kállai Katica
Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SÁLAJ cod. 4742. E-mail: kraszna_ujzag@yahoo.com

Internet: www.kraszna.sphosting.com Honlap szerkesztő: Vékás Albert

Nyomatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZALÁU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 060-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek, azok nem mindíg tükrözik a szerkesztőség véleményét is.